

Uppföljning av regional kulturverksamhet 2024 inom kultursamverkansmodellen

Beslutad 2018-01-01, av:

Bakgrund

Region Jämtland Härjedalen har ansvaret att fördela vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet inom kultursamverkansmodellen (SFS 2010:2012). Enligt förordningen har regionen ansvaret att årligen åiterrapportera till Statens kulturråd att bidragsgivningen bidrar till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås och främjar en god tillgång för länets invånare till professionell teater-, dans- och musikverksamhet, museiverksamhet inklusive museernas kulturmiljöarbete, biblioteksverksamhet inklusive läs- och litteraturfrämjande insatser, bild- och formkonstverksamhet, regional enskild arkivverksamhet, filmkulturell verksamhet samt främjande av hemslojd. Statsbidraget ska även ge möjligheter till regionala prioriteringar och variationer vilka föreskrivs i regionala utvecklingsstrategin och i Regional kulturplan för Jämtland Härjedalen 2024-2027 (RS/555/2023).

Kultur databasen är ett nationellt webbverktyg för insamling av data och kvantitativ uppföljning av kulturverksamhet. Myndigheten för kulturanalys ansvarar för driften av Kultur databasen. Förutom för regionernas egen uppföljning och Kulturrådets uppföljning av kultursamverkansmodellen används Kultur databasen även av Myndigheten för kulturanalys för nationell insamling av officiell statistik inom musei- och scenkonstområdet. Kulturanalys och Kulturrådet hämtar redovisningar och data direkt från Kultur databasen.

Redovisningen till staten enligt Kulturrådets riktlinjer (Adm 2023/55) är en löpande årlig uppföljning i form av data som redovisas i Kultur databasen tillsammans med verksamheternas årsredovisningar och verksamhetsberättelser. Uppföljningen av kultursamverkansmodellen omfattar även tematiska undersökningar som Kulturrådet beslutar om. Sådana kan exempelvis syfta till att belysa specifika kulturområden, eller vissa aspekter av de nationella kulturpolitiska målen.

För att säkerställa att Kulturrådet får någon form av skriftlig redogörelse för den verksamhet som bedrivits med hjälp av statliga bidrag för samtliga sju områden som anges i förordningen ska varje verksamhet bifoga årsredovisningar, verksamhetsberättelser eller motsvarande. Redovisning till staten, det vill säga aktuella data och verksamhetsberättelser för året 2024, ska finnas tillgängliga i Kultur databasen den 8 maj 2025.

Uppföljning av regional kulturverksamhet 2024 inom kultursamverkansmodellen
Dnr RUN/35/2023

Handläggare
Jimmy Eriksson
N/A

Region Jämtland Härjedalen
Box 654, 831 27 Östersund
www.regionjh.se

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

BAKGRUND	1
1 INLEDNING	3
2 EKONOMI	4
3 PERSONAL	5
4 VERKSAMHET	6
4.1 Scenkonst	6
4.2 Museum	8
4.3 Arkiv	9
4.4 Kulturutveckling.....	9
5 STÖD OCH BIDRAG	10
6 SAMVERKAN	12
7 KULTURPLANEN	13
8 HÄNVISNING.....	14
BILAGA 1 - REGIONENS EGNA NYCKELTAL	15

1 Inledning

Rapporten är en sammanfattning av kvantitativa och kvalitativa data som redovisats för verksamhetsåret 2024. Då regionen även fördelar stöd och bidrag till andra verksamheter, aktörer och projekt utanför samverkansmodellen så ligger fokus i rapporten endast på kultursamverkansmodellens verksamheter. Det utesluter inte att delar i uppföljningen även berör övergripande regional kulturutveckling.

Den samlade regionala kulturverksamheten inom kultursamverkansmodellen, och som därmed har statligt stöd för sin verksamhet, består av enheterna Estrad Norr och Kulturutveckling inom Region Jämtland Härjedalen, Stiftelsen Jamtli, Föreningsarkivet i Jämtlands län samt Riksteatern J/H. Kommunalförbundet Norrlands nätverk för musikteater och dans (NMD)¹ erhåller statsbidrag som till och med 2022 fördelades direkt till verksamheten från Kulturrådet. Från 2023 är statsbidraget utslaget per medlem i kommunalförbundet.

I avsnitt 2 redovisas ekonomin för de regionala kulturverksamheterna som ingår i kultursamverkansmodellen och i avsnitt 3 finns personalstatistik för dessa verksamheter. Avsnitt 4 ägnas åt att sammanfatta verksamheten utifrån scenkonst, museum, arkiv och övriga främjande verksamheter. Regionens övriga stöd och bidrag redovisas i avsnitt 5 och i avsnitt 6 finns en övergripande text om samverkan. I bilaga 1 återfinns även Region Jämtland Härjedalens egna nyckeltal som följs upp i regionplan och i regionala utvecklingsnämndens verksamhetsplan.

De nationella kulturpolitiska målen, som också är gällande för Region Jämtland Härjedalen genom aktuell kulturplan, beslutades av riksdagen i december 2009² och lyder:

Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling. För att uppnå målen ska kulturpolitiken

- främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor,
- främja kvalitet och konstnärlig förnyelse,
- främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas,
- främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan,
- särskilt uppmärksamma barn och ungas rätt till kultur.

¹ Norrlands nätverk för musikteater och dans är ett kommunalförbund som består av Region Jämtland Härjedalen, Region Västernorrland, Region Västerbotten och Region Norrbotten med syfte att främja turnésamverkan i norrlandslänen med de ingående ensemblerna Estrad Norr, Norrdans, Piteå kammaropera och Norrlandsoperan.

² Prop. 2009/10:3

2 Ekonomi

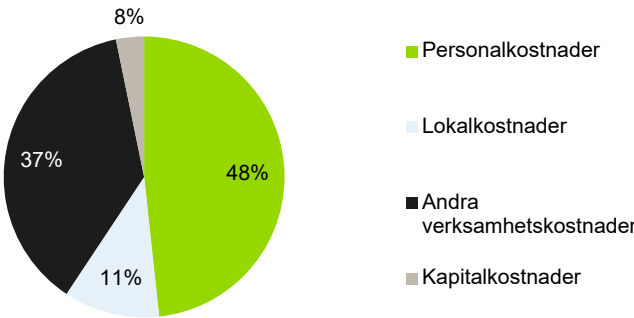
Region Jämtland Härjedalen erhöll 41 538 000 kronor i statsbidrag genom kultursamverkansmodellen för 2024. Regionen redovisar intäkter per verksamhet inom kultursamverkansmodellen enligt tabell 1. Norrlands nätverk för musikteater och dans (NMD) erhåller stats- och regionbidrag från samtliga fyra norrlandsregioner. I tabellen är de övriga regionernas fördelning av region- och statsbidrag till NMD lagt på övriga intäkter för att tydliggöra Region Jämtland Härjedalens andel av finansieringen. Samtliga regioner fördelar lika delar regionalt och statligt bidrag till NMD.

Tabell 1 – Intäkter per verksamhet inom kultursamverkansmodellen i Jämtland Härjedalen 2024

Verksamhet, tkr	Estrad Norr	Kultur- utveckling	Stiftelsen Jamtli	Förenings- arkivet i Jämtlands län	Riksteatern J/H	Norrlands nätverk för musikteater och dans	Totalt Jämtland Härjedalen
Kommunala bidrag	0	0	13 922	762	0	0	14 684
Regionala bidrag	16 229	10 663	22 005	1 381	1 261	230	51 768
Statliga bidrag	1 686	1 107	1 747	250	213	0	5 004
Statliga bidrag KSAM	20 651	5 081	11 675	626	505	3 000	41 538
Bidrag från arbetsförmedlingen	0	0	5 606	4	0	0	5 610
Bidrag från EU	0	1 642	2 693	0	0	0	4 335
Övriga bidrag	150	290	0	175	259	0	873
Intäkter från försäljning m.m.	2 908	520	32 407	73	112	0	36 020
Intäkter sponsring och donationer	0	0	190	7	0	0	197
Fonder och finansiella intäkter	0	0	516	37	0	82	635
Övriga intäkter	61 530	216	739	420	32	9 690	74 095
Totalt	41 685	19 518	91 500	3 734	2 382	13 002	171 821

Den totala omsättningen för kultursamverkansmodellen 2024 var cirka 172 000 000 kronor, en liten minskning från föregående år (2023: 175 000 000 kronor). Regionala bidrag om cirka 52 000 000 kronor genererar alltså statsbidrag och övriga intäkter tre gånger den regionala finansieringen. Den totala kostnaden för kultursamverkansmodellen var ca 170 000 000 kronor och fördelade sig enligt diagram 1. Personal- och lokalkostnader har ökat med några procentenheter sedan 2023.

Diagram 1 – Kostnadsfördelning kultursamverkansmodellen 2024

Det totala utfallet för Område Kultur och bildning 2024 var 94 348 000 kronor, exklusive statsbidrag inom kultursamverkansmodellen. Av detta var 22 365 000 kronor Birka och Bäckedals folkhögskolor. Utöver de regionala anslagen till kultursamverkansmodellens verksamheter om 51 768 000 kronor så fördelar regionen bidrag enligt avtal och andra regler samt administrerar övrig verksamhet enligt tabell 2.

Tabell 2 – Övriga verksamheter 2024

Verksamhet, tkr	Regional finansiering
Stiftelsen Gaaltje	375
Föreningen Undantaget	260
Nordcirkus	275
Viermie K	225
Åredalens folkhögskolas konstlinje	275
Kultur i norr	200
Härkestipendiet	30
Kulturstipendier och kulturpris samt samiskt stipendium	125
Övriga verksamhetsbidrag till civilsamhället	10 500
Kultur- och utvecklingsstöd	6 000
Övrig kultur, stab Kultur och bildning	1 950
Totalt	20 215

3 Personal

Personalstatistiken visar att totalt 438 stycken var anställda inom samverkansmodellen i länet 2024 (2023: 402 stycken). Dessa fördelade sig på 140,1 årsarbetskrafter, 61 % kvinnor och 39 % män. Årsarbetskrafterna per verksamhet fördelar sig enligt tabell 3.

Tabell 3 – Årsarbetskrafter per verksamhet inom kultursamverkansmodellen 2024, föregående år inom parentes

Verksamhet	Antal årsarbetskrafter
Estrad Norr, Region JH	19,8 (22,6)
Kulturutveckling, Region JH	14,6 (14,8)
Stiftelsen Jamtli	99,0 (87,1)
Föreningsarkivet i Jämtlands län	4,3 (5,1)
Riksteatern J/H	1,8 (1,7)
Norrlands Nätverk för musikteater och dans (NMD)	0,6 (0,6)
Totalt	140,1 (131,9)

Den totala kostnaden för frilansande arvoderad personal var drygt 10 200 000 kronor, en minskning från föregående år med en miljon kronor. Den största delen, 72%, redovisas hos Estrad Norr. Utöver avlönad eller arvoderad personal redovisas även 3 026 ideellt arbetade timmar vilket är en kraftig minskning från föregående års 4 841 timmar. Minskningen är framför allt inom Jamtlis verksamhet.

4 Verksamhet

Totalt antal föreställningar och andra aktiviteter inom kultursamverkansmodellens verksamheter uppgick 2024 till 3 950 stycken (2023: 3 589 stycken) och nådde totalt 160 557 personer (2023: 163 570 personer). Läger man därtill Jamtlis besöksantal om 153 911 så har den sammantagna verksamheten nått 314 468 personer under året. (2023: 307 281 personer). Av dessa var 39% barn och unga. Det betyder att den totala verksamheten är förhållandevis stabil även om det kan skilja sig åt mellan verksamheterna över tid. Exempelvis minskar Estrad Norr antalet föreställningar och publik medan Stiftelsen Jamtli ökar antalet besökare.

Förutom statistik avseende scenkonst och museum redovisas även övriga aktiviteter i Kulturdatabasen. Det kan exempelvis vara workshops, visningar, rådgivningar, kurser, viss utställningsverksamhet och annan främjande verksamhet, även digitalt. Den totala omfattningen av verksamheten fördelar sig enligt tabell 4.

Tabell 4 - Totalt antal aktiviteter och föreställningar per verksamhet 2024, antal samt deltagare

Verksamhet	Antal	varav för barn och unga	Deltagare/publik /besök	varav barn och unga
Estrad Norr, Region JH	466	240	31 885	12 064
Kulturutveckling, Region JH	530	2 016	18 511	5 271
Stiftelsen Jamtli	2 302	1 177	245 549	92 157
Föreningsarkivet i Jämtlands län	332	99	4 158	1 156
Riksteatern J/H	320	191	14 365	10 804
Totalt	3 950	1 922	314 468	121 452

4.1 Scenkonst

Estrad Norr tillhör verksamhetsområde Kultur och bildning inom Region Jämtland Härjedalen och har verksamheterna teater, musik, musikteater och dans där musikteatern ingår i Norrlands nätverk för musikteater och dans (NMD). NMDs verksamhet redovisas inte i denna uppföljning då verksamheten uteslutande handlar om att förmedla befintliga institutioners föreställningar.

Tabell 5 - Andel av Estrad Norrs verksamhet 2024

Verksamhet	Andel
Teater	19%
Musik	64%
Musikteater	5%
Dans	12%

Estrad Norrs verksamhet består av både egen- och samproduktion samt gästspel. Dessutom har man en viss del främjande verksamhet, främst inom dansområdet. Då Estrad Norr saknar egna ensembler engageras många skådespelare, dansare och musiker i tillfälliga uppdrag motsvarande knappt 7 400 000 kronor. Den enda ensemble med fasta skådespelare är Teater Barda, en scenkonstgrupp där skådespelarna består av personer med varierande funktionsnedsättningar. Teater Barda är ett samarbete mellan Estrad Norr och Östersunds kommun.

Estrad Norr redovisar totalt 403 scenkonstföreställningar varav 222 till barn och unga vilket är färre än 2023. 219 föreställningar var skolföreställningar (2023: 209 stycken). 44% har utgjorts av egenproduktion. 56% av samtliga föreställningar spelades i Östersunds kommun. Totalt har Estrad Norr nått en publik på drygt 30 000 varav drygt 28 000 var i länet. Egen- och samproduktion har ökat från föregående år. 2024 minskades mottagna gästspel för att verksamheten skulle kunna återuppta "Lapp-Nils". Estrad Norr har medvetet valt att begränsa verksamheten då den i grunden har varit för stor för den organisation som finns. Sjukskrivningar och fortsatt etablering i Scenkonstverkstan har också varit skäl till den minskade statistiken.

Tabell 6 - Föreställningar samt publik, Estrad Norr 2024, föregående år inom parentes

Verksamhet	Antal föreställningar	varav för barn och unga	Total publik	varav barn och unga
Estrad Norr, egen- och samproduktion	176 (128)	122 (89)	14 687 (12 686)	5 758 (4 709)
Estrad Norr, mottagna gästspel	206 (284)	85 (143)	13 665 (20 114)	4 281 (9 403)
Estrad Norr, utanför länet	21 (33)	15 (25)	2 022 (3 557)	1 553 (2 693)
Totalt	403 (445)	222 (257)	30 374 (36 357)	11 592 (16 805)

Särskilda händelser under året har bland annat varit den fortsatta satsningen på dans genom både communityprojekt och samverkan med gymnasieskolan i att få till stånd en dansutbildning. Projektet Scen:se, scenkonst för barn och unga med komplexa funktionsnedsättningar, har under året arbetat intensivt med turné, research- och förberedelsearbete i samarbete med Folkteatern Gävleborg samt Oily Cart Theatre i London och Replay Theatre i Belfast, Nordirland. En kartläggning av möjliga scenkonstlokaler i länet har genomförts med syfte att skapa en uppfattning om det är möjligt att scenkonstanpassa fler av dessa eller anpassa verksamheten till lokalerna.

Riksteatern J/H är en förening som har ett främjande scenkonstuppdrag vilket bland annat innebär att förmedla och subventionera föreställningar för barn och unga. Det finns 10 lokala riksteaterföreningar i länet med totalt 1 668 medlemmar som bidrar till att erbjuda kvalitativ scenkonst över hela länet. En av dessa är den nystartade länsföreningen Riksteatern Jämtland Härjedalen Unga. Totalt hade dessa lokala föreningar en publik om 15 101 personer varav 3 908 var barn och unga som är en ökning från föregående år. Denna lokala statistik räknas inte in i kultursamverkansmodellens totala statistik. Den regionala föreningen är ett stöd till de lokala föreningarna och övriga arrangörer samt främjar arrangörskap genom fortbildning, nätverk och workshops. Under året erbjöds ett flertal utbildningar om mångfald och jämlikhet och verksamheten hade ett särskilt fokus på samisk kultur, bland annat genom ett samiskt produktionsresidens.

Riksteatern J/H subventionerade 93 föreställningar till barn och unga under året enligt tabell 7. Alla kommuner ökade sina inköp utom Krokom, Åre och Strömsund. Strömsund minskade mest med 4 föreställningar mot föregående års 38 stycken. Verksamheten har nått alla kommuner även om förutsättningarna att köpa in scenkonst för barn och unga varierar stort mellan länets kommuner. Även om antalet subventionerade föreställningar minskat något så har publiken ökat. Under året påbörjade Riksteatern J/H, med stöd av regionen, en regional översyn om kulturtillgång i länets kommuner. Projektet ska redovisas under 2025.

Tabell 7 - Föreställningar samt publik, Riksteatern J/H 2024, föregående år inom parentes

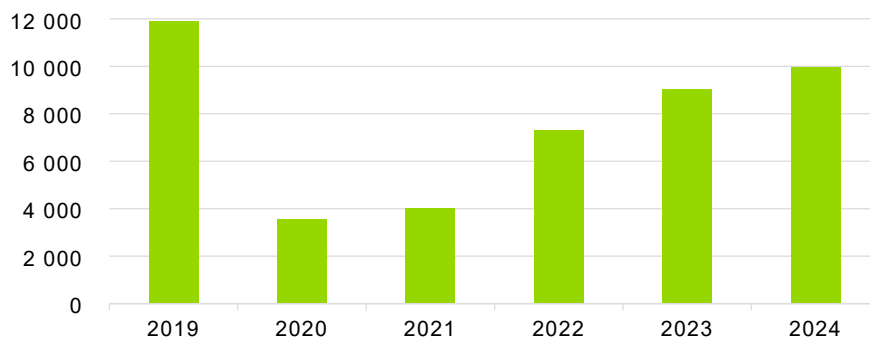
Verksamhet	Antal subventionerade föreställningar	Publik barn och unga, subventionerade föreställningar	Publikutvecklingsmedel Små scener, antal föreställningar	Publik Små scener
Riksteatern J/H	93 (112)	5 394 (4 542)	56 (33)	1 369 (1 017)

De fria scenkonstgrupperna Nordcirkus och Undantaget är inte en del av samverkansmodellen men de har regionala uppdrag och redovisar sin verksamhet i Kulturdatabasen för den nationella och officiella scenkonststatistiken. Båda grupperna har ett stort fokus på scenkonst för barn och unga. De redovisar totalt 121 föreställningar. Totalt nådde de fria gruppernas föreställningar drygt 18 000 besökare, vilket är en kraftig ökning från 2023 (13 000). Nästan 11 000 av besökarna var barn och unga.

4.2 Museum

Stiftelsen Jamtli har det regionala museiuppdraget. Utöver kultursamverkansmodellen samt fleråriga och årliga överenskommelser så styrs Jamtli även av museilagen (2017:563). Bedömningen är att stiftelsens måluppfyllelse är god. En indikator som inte har uppnåtts är antalet besökare på Jamtli som 2024 var 153 911 stycken, dock en ökning med 7% i jämförelse med 2023 (143 711 stycken). Av dessa var 45 285 stycken barn (29%). Jamtlis bolag, Härjedalens Fjällmuseum i Funäsdalen och Teknikland i Ope, har tillsammans haft nästan 50 000 anläggningsbesök under året.

23 stycken utställningar har visats, 11 basutställningar och 12 tillfälliga utställningar, varav 7 bild- och formutställningar. Tre uppdaterade basutställningar har invigts. Jamtli följer inte MU-avtalet, det nationella ramavtalet för konstnärers ersättning för medverkan vid utställningar. Jamtlis pedagoger har under året besökt 12 skolor och förskolor i länet och där mött 30 grupper, vilket är en minskning från föregående år. En ökning har däremot skett när det gäller de skolklasser och förskolegrupper som själva har besökt Jamtli, 435 stycken. Sammanlagt deltog 9 979 elever och lärare i Jamtlis program under året. Sedan pandemin har Jamtli ökat antalet deltagare i skolbesök konsekvent även om man inte når nivåerna före pandemin (diagram 2).

Diagram 2 – Antalet deltagare skolbesök Jamtli

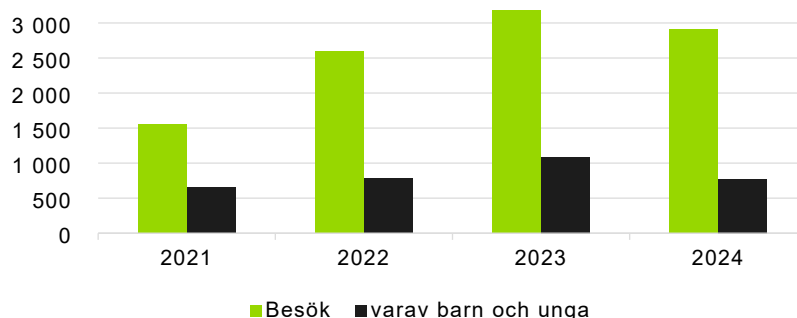
Besöksanläggningen i form av fasta utställningar, Historieland och Nationalmuseum Jamtli är viktiga verksamheter som bidrar till ett attraktivt och kvalitativt utbud, men även skolverksamhet, integrationsinsatser, öppen förskola och sociala aktiviteter är viktiga delar i

Jamtlis verksamhet. Under året öppnades Restaurang Hov upp för lunchservering samt julbord. Volontärverksamheten har fortsatt att utvecklas med aktiviteter inom alla Jamtlis avdelningar. Stiftelsen har dessutom bedrivit ett stort arbete inom kulturmiljöområdet med flera projekt, kunskapsuppbyggnad och ökad synlighet.

4.3 Arkiv

Föreningsarkivet i Jämtlands län är länets enskilda arkivverksamhet med 480 organisationsmedlemmar som representerar länets föreningsliv. Verksamhetens uppdrag är i huvudsak att samla, tillgängliggöra, vårda och bevara handlingar och föremål från föreningar och enskilda i länet. En viktig del i verksamheten är den publika och pedagogiska delen som under året nådde totalt 6 742 personer i 332 aktiviteter. Knappt 3 000 av dessa var på Arkivet i Östersund, en viktig mötesplats och en central del i den kulturella infrastrukturen, som verksamheten delar med bland annat Riksarkivet (diagram 3).

Diagram 3 – Deltagare/besök på Föreningsarkivet i Östersund

Sammanlagt har 1 156 elever tagit del av de pedagogiska upplägg som arkivet erbjuder, en minskning sedan fjolåret på grund av sjukskrivning hos personalen. Under året har verksamheten mött elever från Bergs, Härjedalens, Åre, Ragunda och Krokoms kommuner.

Föreningsarkivets måluppfyllelse är god men särskilda utmaningar finns de kommande åren, bland annat avseende arkivlokaler. Särskilda händelser under året är bland annat digitalisering och tillgängliggörandet av projektet "Samiska band" samt dokumentationsprojektet "Sådant man inte talat högt om" om länets intimhistoria. Verksamheten har även påbörjat särskilda kommunbesök och under 2024 fokuserades på Härjedalens kommun. Tillsammans med andra kulturarvsrelaterade verksamheter i länet genomfördes olika konferenser på temat kulturarv, kulturarvspedagogik och beredskap.

4.4 Kulturutveckling

Kulturutveckling är en enhet inom område Kultur och bildning som samlar främjande verksamheter inom litteratur, film, bild- och formkonst, hemslöjd och design. Dessutom är den regionala biblioteksverksamheten, biblioteksutveckling, en del av verksamheten. Verksamhetens grunduppdrag är att verka för tillgänglighet, breddat deltagande och förutsättningar för kvalitet och konstnärlig förnyelse genom att främja de enskilda kulturområdena i hela länet. Det görs bland annat genom stöd, rådgivning, nätverkande och främjande aktiviteter.

Samtliga verksamheter har invånare som primär målgrupp förutom biblioteksutveckling som ska stötta de kommunala biblioteken enligt bibliotekslagen (SFS 2013:801) och den regionala biblioteksplanen (RS/667/2023). Kulturutvecklings verksamheter har nått 18 511 personer varav drygt 5 000 av dessa har varit barn och unga (tabell 8). Förra årets rapport innehöll ej denna uppdelade statistik varför föregående år siffror ej redovisas uppdelat på kulturutvecklings verksamheter.

Tabell 8 – Aktiviteter samt deltagare inom Kulturutvecklings verksamheter 2024

Verksamhet	Antal aktiviteter	varav för barn och unga	Antal deltagare	varav barn och unga
Bildkonsten inkl Primusrummet	119	45	6 616	1 246
Filmpool	198	132	4 947	3 391
Hemslöjden	139	20	6 009	308
Biblioteks- och litteraturutveckling	31	16	520	232
Designcentrum	43	5	419	94
Totalt	530	216	18 511	5 271

Måluppfyllelsen för Kulturutveckling är god där samtliga verksamheter har genomfört aktiviteter och insatser i enlighet med uppdraget och kulturplanen. Särskilda händelser har varit interreg-projekten Samspel 63 och Mid Nordic Visual Lab tillsammans med aktörer i Trøndelag, som syftar till att synliggöra, förbättra och stärka kulturnäringarnas förutsättningar, samt projektet Mötesplats för ung kultur med stöd från Kulturrådet som möjliggör och synliggör ung kultur på ungas egna villkor. Ung Kultur avslutades under 2024 och blir från 2025 en permanent verksamhet. Kulturrådets bidrag Läsfrämjandelyftet har möjliggjort bibliotekspersonal att delta i utbildningsdagar kring barn och ungdomslitteratur för att öka litteraturkännedom.

Kulturutveckling hanterar även Region Jämtland Härjedalens konstsamling och gestaltungsuppdrag. Under 2023 inköptes totalt 46 verk varav 5 utförda av samiska konstnärer samt så utfördes två gestaltungsuppdrag genom tillämpning av enprocentsregeln. Dessutom reviderades regionens konstpolicy. För första gången genomfördes även Global Children´s Designathon med 38 barn för att med designmetoder lösa utmaningar kring cirkulär konsumtion. Verksamheten har haft flera praktikanter, framför allt inom Filmpool, och verksamheten har dessutom erbjudit ”Drömjobbet”, ett sommarjobb där nio ungdomar fick producera film under en vecka.

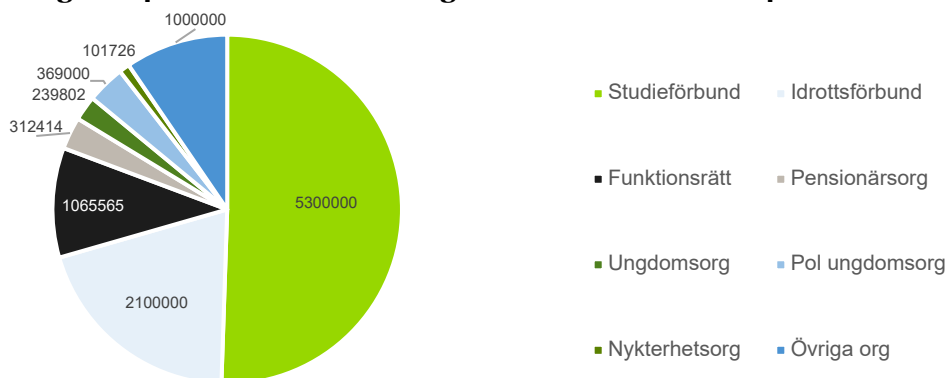
Andra viktiga och kontinuerliga insatser är bland annat KulTur - Öppna ateljéer och verkstäder, Bibbla – skapande verksamhet på bibliotek, KulturCrew, tjänstedesignutbildningar, ung referensgrupp, kreativt sommarkollo och skaparkollo för unga, slöjdhandledarutbildning och medie- och informationskunnighet (MIK). Kulturutveckling stöder även föreningsliv och kulturskapare med rådgivning, nätverk och fortbildning.

5 Stöd och bidrag

Region Jämtland Härjedalen fördelar 10 500 000 kronor i verksamhetsbidrag till föreningar och organisationer i länet. Merparten av anslaget går till studieförbundens regionala

verksamhet och till länets idrottsrörelse, totalt 70 %. Andra verksamheter som kan erhålla regionalt verksamhetsbidrag är ungdoms- pensionärs-, funktionsrätts-, nykterhets- samt övriga främjande- och intresseorganisationer (diagram 4).

Diagram 4 – Verksamhetsbidrag till civilsamhället 2024

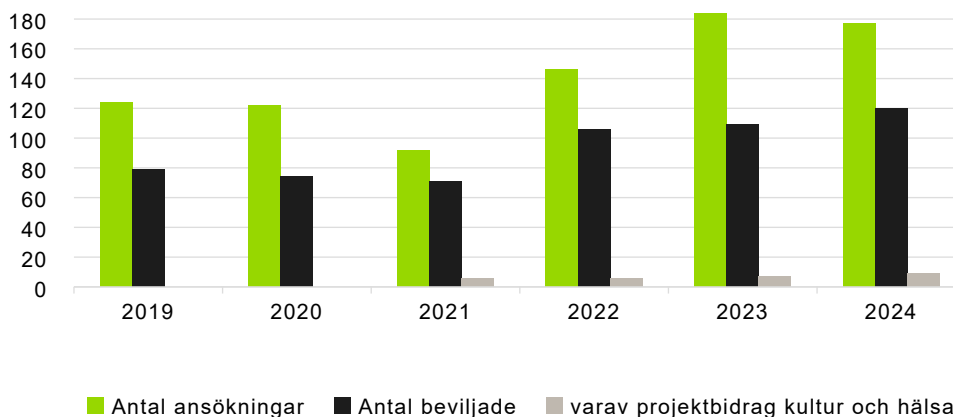

Förutom verksamhetsbidrag fördelar regionen även kulturstöd, utvecklingsmedel, filmstöd, mobilitetsstöd och stipendier. Filmstöd gick till 16 filmare för filmproduktion medan mobilitetsstöd till 15 konstnärer för resor och transport av konst i samband med utställningar utanför länet.

Kulturstöden har till syfte att stimulera och möjliggöra skapande, deltagande och utövande av kultur i hela länet. Reglerna omfattar Kulturstöd till professionella, till organisationer och föreningar och till unga. Antalet ansökningar minskade något från föregående år, 177 stycken (184 stycken 2023). Däremot har det skett en ökning de senaste åren vilket diagram 5 visar. Detta signalerar dels ett aktivt och engagerat förenings- och kulturliv i hela länet, men kan även förklaras av ett utmanande ekonomiskt läge för många verksamheter.

Diagram 5 - Kulturstöd, ansökningar och beviljade, tidsserie³

Antalet beviljade stöd 2024 uppgick till 120 stycken (2023: 109 stycken) till en summa av ca

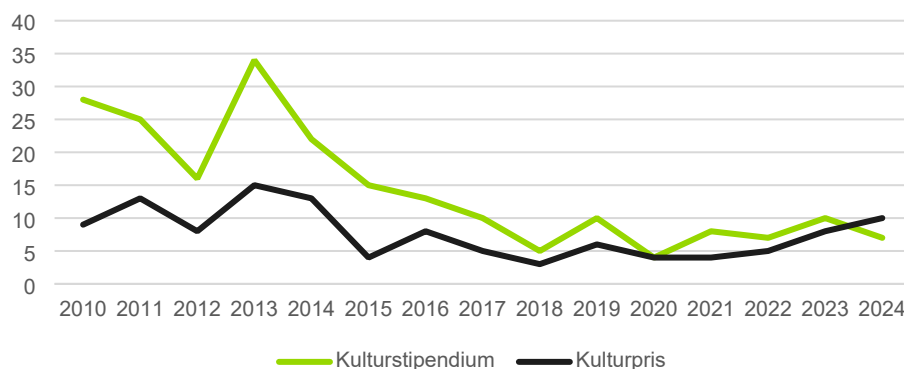
6 000 000 kronor. Det är en beviljandegrad av 68 %. 63 % av de beviljade ansökningarna

³ Samtliga kulturstöd till professionella, föreningar och organisationer, utvecklingsmedel och kulturstöd till unga samt projektbidrag kultur och hälsa (infördes 2021)

gick till arrangemang eller projekt utanför Östersund, till länsövergripande eller interregionala projekt.

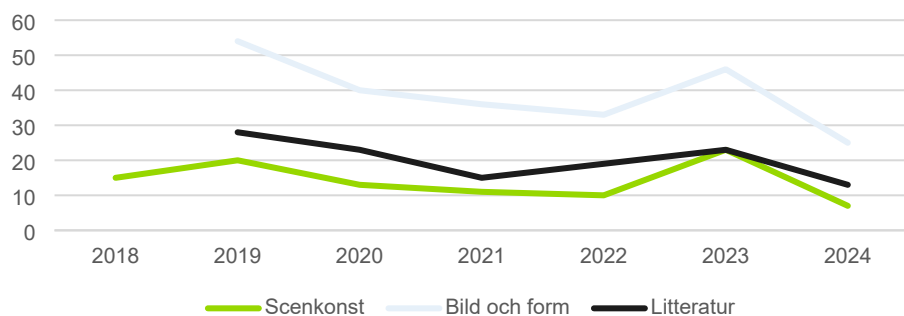
Kulturpriset till Peterson-Bergers minne tilldelades 2024 silversmeden Kerstin Öhlin Lejonklou, det samiska stipendiet tilldelades Jan Persson och kulturstipendium till Peterson-Bergers minne tilldelades Emil Olofsson inom film samt Sofia Hultqvist Kott och Dexter Kvam inom musik. Antalet ansökningar till kulturstipendiet har minskat mellan 2013 och 2018 men har sedan dess legat på en relativt jämn nivå (diagram 6). Även nomineringar till regionens kulturpris har varierat genom åren.

Diagram 6 - Antal ansökningar kulturpris och kulturstipendier, tidsserie

Arbetsstipendierna 2024 tilldelades scenkonstnären Tove Berglund, författaren Lisa Ridzén och konstnären Anna Fors. När det gäller ansökningar till arbetsstipendierna så har även dessa sjunkit något över tid (diagram 7). Den kraftigaste minskningen är arbetsstipendiet inom bildkonst som minskat med 54 % men då tidsperioden sedan dessa infördes är ganska kort så bör vi vara försiktiga med att göra någon större analys av detta.

Diagram 7 - Antal ansökningar arbetsstipendier

6 Samverkan

Samverkan sker genom flera forum samråd och aktörer; myndigheter, kommuner, regioner, kulturskolor, bibliotek, studieförbund, universitet, arrangörer, föreningar, företag och branschorganisationer. Den breda samverkan är nödvändig för att de kulturpolitiska målen ska kunna nås, särskilt med civilsamhället som är centralt för såväl tillgänglighet som breddat deltagande.

Kultur Z är regionens formella samrådsorgan med politisk och tjänsterepresentation från länets samtliga kommuner samt region. Syftet är att löpande följa upp och driva kulturutvecklingen i länet. Detta organ är särskilt viktigt för kultursamverkansmodellens genomförande på såväl kommunal som regional nivå. Andra viktiga samverkansorgan där regionen är sammankallande är kommunens biblioteks- och kulturskolechefer, folkhögskolornas rektorer samt Forum för konsten och Gestaltad livsmiljö. Dessutom är samrådet med professionella kulturskapare tillsammans med Region Västernorrland och KLYS⁴ ett viktigt forum för den regionala konstnärspolitiken.

Regionen samverkar med de tre nordligaste regionerna inom Kultur i Norr om gemensamma erfarenhetsutbyten, utvecklingsinsatser och aktiviteter. Ett kulturpolitiskt positionspapper ligger till grund för samarbetet (RUN/458/2019). Tillsammans har arbetet tagit steg framåt vad gäller den samiska kulturen, inte minst genom ett gemensamt avtal med nätverket Viermie K, samt inom arrangörsfrämjande insatser tillsammans med Riksteatern Norra. Den digitala konferensen Kulturting Norr genomförs årligen med mellan 100 och 200 deltagare per år.

I samarbete med Mittuniversitetet har regionen bland annat medverkat till att utveckla kursen "PlatsKonstKultur – upplevelse och konstnärlig gestaltning", som gavs första gången hösten 2024. Kulturutveckling håller dessutom i kursmoment i medie- och informationskunnighet för förskolläraryrket samt designmetodik för sportteknologi och design. Tillsammans med länets kulturarvsinstitutioner där Heimbygda är en drivande part samverkar regionen kring arrangementet "Samling kring lägerelden", en årlig konferens som belyser kulturarvets betydelse för regional utveckling. Länsstyrelsen är också en samverkanspart inom kulturarvs- och kulturmiljöarbetet.

Interregional samverkan på verksamhetsnivå sker inom alla verksamheter, exempelvis inom scenkonsten, museum, bibliotek och bild- och formområdet. I nättidningen Volym mellan regionerna i norr har 10 recensioner av länets konstutställningar publicerats under året. Designcentrum har ett uppdrag från Region Västernorrland att främja designområdet i det länet i samverkan med regionen och är sedan 2023 en regional hubb för plattformen SPOK – Samtida produktion och konsumtion.

Den regionala biblioteksutvecklingen samarbetar med övriga regioner, inte minst i norr, kring olika utbildningspaket samt i satsningen "Ordet är fritt" vars syfte är att uppmärksamma folkbibliotekens demokratifrämjande arbete genom att bidra till fri åsiktsbildning. Dessutom har satsningen "Språktåget" som handlar om att stötta små barns språkutveckling skett mellan bland andra biblioteken, logopedin och barnhälsovården.

7 Kulturplanen

2024 var första året på den nya kulturplaneperioden som ska gälla fram till 2027 (RS/555/2023). En djupare uppföljning av kulturplanen sker efter 2025, inför processen att ta fram en ny kulturplan för kommande period.

⁴ KLYS – Konstnärliga och litterära yrkesutövares samarbetsnämnd, företräder genom 14 medlemsorganisationer cirka 30 000 konstnärligt yrkesverksamma inom områdena ord, ton, scen/film och bild/form i frågor av gemensamt intresse.

8 Hänvisning

Rapporten bygger i första hand på data som är inrapporterad i Kulturdatabasen, då det är den som är underlag för nationell statistik, men även verksamheternas egna verksamhetsberättelser. Verksamheternas egna redovisningar och verksamhetsberättelser finns i regionens diarium;

Stiftelsen Jamtli – RUN/40/2023

Estrad Norr – RUN/46/2023

Kulturutveckling – RUN/46/2023

Föreningsarkivet i Jämtlands län – RUN/42/2023

Riksteatern J/H – RUN/43/2023

Norrlands nätverk för musikteater och dans (NMD) – RUN/32/2023

Bilaga 1 - Regionens egna nyckeltal

Regionen har beslutat att följa ett antal nyckeltal över tid gällande regionens egen kulturverksamhet, det vill säga Estrad Norr och Kulturutveckling.

Antal aktiviteter genomförda för barn och unga per kommun⁵

År	Berg	Bräcke	Härjedalen	Krokom	Ragunda	Strömsund	Åre	Östersund	Totalt
2018	47	57	50	53	29	103	75	293	707
2019	60	44	36	69	49	107	64	255	684
2020	7	12	7	19	5	19	14	48	131
2021	10	35	9	52	7	41	29	153	336
2022	24	24	24	93	9	40	47	240	501
2023	39	32	25	92	25	54	15	357	639
2024	19	20	11	68	10	44	12	271	455

Geografisk spridning av antal främjande kulturaktiviteter per kommun⁶

År	Berg	Bräcke	Härjedalen	Krokom	Ragunda	Strömsund	Åre	Östersund	Totalt
2018	28	38	38	28	39	32	23	357	583
2019	29	18	22	40	19	54	39	282	503
2020	2	8	11	13	5	21	10	53	123
2021	15	29	18	47	28	33	36	176	382
2022	22	22	32	64	35	22	51	350	598
2023	14	17	38	75	36	31	29	328	568
2024	16	14	19	46	17	40	26	350	528

Geografisk spridning av antal föreställningar per kommun⁷

År	Berg	Bräcke	Härjedalen	Krokom	Ragunda	Strömsund	Åre	Östersund	Totalt
2018	47	40	30	55	16	74	49	219	530
2019	47	48	23	65	35	62	43	151	474
2020	10	14	2	20	5	22	11	53	137
2021	7	53	13	62	2	73	23	102	335
2022	23	24	25	97	13	57	42	187	468
2023	41	26	17	39	32	41	10	206	412
2024	15	20	13	56	14	41	8	215	382

⁵ Samtliga aktiviteter, föreställningar och konserter, inom Estrad Norr och Kulturutvecklings verksamheter, för barn och unga upp till 18 år enligt FN:s definition per kommun i länet.

⁶ Samtliga främjande aktiviteter (ej föreställningar och konserter), inom Estrad Norr och Kulturutvecklings verksamheter, per kommun i länet.

⁷ Samtliga föreställningar och konserter, egenproduktion och mottagna gästspel, inom Estrad Norr, per kommun i länet.

Främjande kulturaktiviteter per verksamhetsområde totalt⁸

År	Bild-konsten	Design-centrum	Filmpool	Hem-slöjden	Bibliotek och litteratur	Estrad Norr	Totalt
2018	165	51	196	152	#	78	642
2019	87	48	118	139	27	24	443
2020	11	8	47	21	25	18	130
2021	50	23	141	88	57	54	413
2022	77	50	164	89	112	110	602
2023	83	17	248	98	35	87	568
2024	119	43	198	139	31	63	593

Främjande kulturaktiviteter per verksamhetsområde för barn och unga till och med 17 år⁹

År	Bild-konsten	Design-centrum	Filmpool	Hem-slöjden	Bibliotek och litteratur	Estrad Norr	Totalt
2018	60	0	110	32	#	8	210
2019	35	7	95	55	8	9	209
2020	10	0	31	2	1	4	48
2021	12	0	74	6	28	25	145
2022	32	1	78	22	7	54	194
2023	33	4	172	21	12	24	266
2024	45	5	132	20	16	32	250

⁸ Samtliga främjande aktiviteter (ej föreställningar och konserter), fysiska som digitala, inom och utom länet, inom Estrad Norr och Kulturutvecklings egna verksamheter totalt.

⁹ Samtliga främjande aktiviteter för barn och unga upp till 18 år enligt FN:s definition, fysiska som digitala, inom och utom länet, inom Estrad Norr och Kulturutvecklings egna verksamheter totalt.